

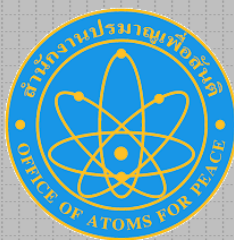
กรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่งชาติ

National Nuclear Security Regime

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทสรุปผู้บริหาร

กรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Nuclear Security Regime) จัดทำขึ้นโดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบนโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ ที่มุ่งเน้นการปกป้องคุ้มครองวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีไม่ให้อยู่ในความครอบครองของผู้ไม่ประสงค์ดี หรือการกระทำอื่นใดอันมีเจตนากระทำผิดกฎหมาย ตามการอ้างอิงจากเอกสารด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ โดยอาศัยหลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรการหลัก คือ การป้องกัน การตรวจจับ และการตอบสนอง ต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นกับวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีทั้งที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และที่อยู่นอกเหนือการกำกับดูแล โดยการบูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนหน้า

ตามเอกสารด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ IAEA Nuclear Security Series No. 20 “Objective and Essential Elements of a State's Nuclear Security Regime” ระบุคำแนะนำให้ประเทศสมาชิกควรมีกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมถึงโครงสร้างการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานความมั่นคงและหน่วยงานสนับสนุน กรอบกฎหมายและตราสารระหว่างประเทศ รวมทั้งกรอบการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เพื่อวางมาตรการในเชิงป้องกัน ตรวจจับและตอบสนอง ต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่เกี่ยวข้องกับวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีทั้งที่อยู่ภายใต้และนอกเหนือการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

เอกสารฉบับนี้สามารถนำมาใช้กำหนดกรอบนโยบายการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ และเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของชาติด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมทั้งกำหนดแผนที่น่าสนใจของประเทศ โดยพิจารณาพร้อมกับข้อมูลในเอกสารการทบทวนแผนสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Integrated Nuclear Security Support Plan: INSSP) ที่จัดทำขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ควรมีการทบทวนกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมายหรือพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง หรือมีการเปลี่ยนแปลงใดที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ

คณะผู้จัดทำ

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ คำนำ	๑
๑.๒ หลักการและเหตุผล	๒
๑.๓ วัตถุประสงค์.....	๔
๑.๔ ขอบเขตของการจัดทำเอกสาร	๔
๑.๕ คำนิยาม	๔
บทที่ ๒ โครงสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ.....	๗
๒.๑ โครงสร้างการบริหารจัดการ	๗
๒.๒ กฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือ และมาตรฐานสากลอื่นที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๒.๑ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์.....	๘
๒.๒.๒ ตราสารระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางกฎหมายกับประเทศไทย และข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๒.๓ กรอบความร่วมมือและเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ.....	๑๑
๒.๓ บทบาทของหน่วยงานความมั่นคง	๑๓
๒.๓.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี.....	๑๓
๒.๓.๒ กระทรวงกลาโหม	๑๔
๒.๓.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๔
๒.๓.๔ กระทรวงมหาดไทย.....	๑๕
๒.๓.๕ กระทรวงการคลัง.....	๑๕
๒.๓.๖ กระทรวงยุติธรรม	๑๕
๒.๓.๗ กระทรวงคมนาคม	๑๕
๒.๓.๘ กระทรวงการต่างประเทศ	๑๖
๒.๓.๙ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๑๖
บทที่ ๓ กรอบการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์	๑๗
๓.๑ การป้องกันในสถานการณ์ปกติ.....	๑๗
๓.๑.๑ การกำกับดูแลวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี.....	๑๗

๓.๑.๒ การตรวจสอบระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัย	๑๗
๓.๑.๓ การประเมินภัยคุกคามทางนิวเคลียร์.....	๑๘
๓.๒ การตรวจจับ.....	๑๘
๓.๒.๑ การตรวจจับการลักลอบขนส่งวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกำมันตรังสีที่ผิดกฎหมาย (illicit trafficking)	๑๙
๓.๒.๒ การตรวจจับสำหรับงานสาธารณะขนาดใหญ่ (Major Public Events: MPE).....	๑๙
๓.๓ การตอบสนองในสถานการณ์ไม่ปกติ.....	๑๙
๓.๓.๑ การตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (National Nuclear Security Response)	๑๙
๓.๓.๒ การฝึกซ้อมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (National Response Exercise Support).....	๒๐
๓.๓.๓ การบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุรังสี (radiological crime scene management).....	๒๐
๓.๓.๔ การดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ (nuclear forensics).....	๒๑
บทที่ ๔ ความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	๒๒
การประสานความร่วมมือด้านเทคนิคและวิชาการ	๒๒
การประสานความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล	๒๒
การประสานความร่วมมือด้านกฎหมาย ระเบียบ พันธกรณี.....	๒๒
บรรณานุกรม.....	๒๓
ภาคผนวก	๒๔
รายนามคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ	๓๐
คณะผู้จัดทำ	๓๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ คำนำ

ประเทศไทยใช้ประโยชน์จากวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุแกมมันตรังสี ทั้งทางการแพทย์ อุตสาหกรรม และศึกษาวิจัย รวมทั้งใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยในกิจกรรมทางสันติอย่างหลากหลาย รัฐบาลไทยได้จัดตั้งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติขึ้นเพื่อกำกับดูแลความปลอดภัยในการใช้ประโยชน์จากวัสดุนิวเคลียร์ และวัสดุแกมมันตรังสี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ทั้งนี้ ในส่วนของการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ประเทศไทยดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๒ ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์ (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material: CPPNM) และปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council Resolution: UNSCR) ที่ ๑๓๗๓ พ.ศ. ๒๕๔๔ และ ๑๕๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ในการต่อต้านการก่อการร้ายและป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD)

สำหรับบริบทองค์รวมด้านความมั่นคงของประเทศนั้น ในระดับนโยบาย มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำหน้าที่ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมายและแนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด เพื่อเป็นกรอบดำเนินการและบูรณาการหน่วยงานเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และมีหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง โดยมีภารกิจด้านความมั่นคงที่เชื่อมโยงกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี เช่น สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี การวางมาตรการเพื่อกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงของประเทศ โดยครอบคลุมถึงการดำเนินงานในการให้อนุญาต และตรวจสอบการครอบครองหรือใช้ นำเข้า ส่งออก และนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุแกมมันตรังสี การบริหารจัดการเพื่อระงับเหตุฉุกเฉินและเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ การใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ (nuclear forensics) เพื่อป้องกันและยับยั้งภัยคุกคาม ตลอดจนการสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติและนานาชาติ เพื่อให้พร้อมรับมือต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์อย่างมีประสิทธิภาพ และทัน่วงที

“ความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์” (nuclear security) หมายถึง การป้องกัน (prevention) การตรวจจับ (detection) และการตอบสนอง (response) ต่อการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย การเข้าถึงโดยมิชอบ การเคลื่อนย้ายโดยมิชอบ หรือการกระทำอื่นใดต่อวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุแกมมันตรังสี และรวมถึงสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ รวมถึงผู้ที่ได้รับอนุญาตครอบครอง และใช้วัสดุแกมมันตรังสี เพื่อป้องกันเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ปัจจุบันหน่วยงานด้านความมั่นคงได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามการประกาศเจตนารมณ์ของไทยต่อการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ (Nuclear Security Summit) ตลอดจนการดำเนินงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ตามแนวทางและคำแนะนำของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมถึงความร่วมมือของประชาคมโลกภายใต้อนุสัญญาความตกลง และพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนเป็นไปตามกฎหมาย พันธกรณีระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศได้จัดทำเอกสารกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ฉบับนี้ขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงกรอบนโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ตลอดจนกำหนดเป็นกรอบนโยบายการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศและกรอบความร่วมมือต่าง ๆ อย่างเต็มที่ในการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ในฐานะรัฐสมาชิกสหประชาชาติ (United Nations: UN) ไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ เช่น ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ เรื่อง การควบคุมการแพร่ขยายของอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและควบคุมดูแลการค้าสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Used Items: DUIs) และข้อมติอื่น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ โดยเฉพาะความร่วมมือกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านความมั่นคงปลอดภัยและความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมทั้งการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์

ประเทศไทยได้ดำเนินการตามประกาศเจตนารมณ์ของไทยต่อการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเตรียมความพร้อมรับมือต่อปัญหาความมั่นคงทางนิวเคลียร์ท่ามกลางสถานการณ์โลกปัจจุบัน การเข้าร่วมการประชุมครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ส่งผลให้ประเทศไทยริเริ่มดำเนินการสร้างศักยภาพด้านงานนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ เพื่อป้องกันและยับยั้งภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ของภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ภายหลังจากเข้าร่วมประชุมครั้งที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ประเทศไทยได้ผลักดันให้พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ โดยกำหนดมาตรการที่ครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ทั้งการป้องกัน การตรวจจับ และการตอบสนอง

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกความริเริ่มระดับโลกเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ (Global Initiative to Combat Nuclear Terrorism: GICNT) ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ และได้เข้าร่วมความริเริ่มด้านความมั่นคงเกี่ยวกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Proliferation Security Initiative: PSI) ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำให้ประเทศไทยมีบทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์กับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ นอกจากนี้ไทยได้มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มการจัดตั้งเครือข่าย

หน่วยงานกำกับดูแลการใช้พลังงานปรมาณูในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Network of Regulatory Bodies on Atomic Energy: ASEANTOM) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ประเทศไทยได้ประเมินศักยภาพความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ตามเอกสารแผนสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Integrated Nuclear Security Support Plan: INSSP) ซึ่งเป็นเอกสารที่ประเทศสมาชิกจัดทำร่วมกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ เพื่อกำหนดแนวทางการร่วมมือในการปรับปรุงหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์อย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของ การป้องกัน การตรวจจับ และการตอบสนอง ซึ่งประกอบด้วย

1. นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์
2. กรอบกฎหมายและข้อบังคับเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์
3. การป้องกัน
4. การตรวจจับ
5. การตอบสนอง
6. การประกันคุณภาพและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

จากเอกสารแผนสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ประเทศไทยสามารถวางมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและลดจุดอ่อน ตลอดจนกำหนดแผนที่นำทาง ในการจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของชาติด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ต่อไป ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบระยะเวลาเพื่อทบทวนเอกสาร ในรอบ ๓ - ๕ ปี เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเฝ้าระวังเตรียมความพร้อมและรองรับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี และเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนิวเคลียร์และรังสีให้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ องค์ความรู้ทางนิวเคลียร์และรังสี ตลอดจนสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการเผชิญเหตุ

นอกจากนี้ ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายศูนย์สนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Network for Nuclear Security Training and Support Centres: NSSC Network) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นหน่วยประสานงานหลัก จากนั้นได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งศูนย์สนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่ครอบคลุม ๓ ประเด็นหลัก คือ การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนทางวิชาการ และการสนับสนุนด้านเทคนิค ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

เพื่อให้การคงไว้ซึ่งความสามารถของประเทศด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ตรวจจับ และตอบสนองต่อผู้ไม่ประสงค์ดีกระทำการต่อระบบคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และส่งผลให้ระบบปฏิบัติการทำงานผิดปกติ รวมถึงการก่อวินาศกรรมต่อระบบ จึงได้กำหนดมาตรการจัดระดับการเข้าถึงข้อมูลที่มีความอ่อนไหวและปกป้องข้อมูลเชิงลึกของระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกัน

ไม่ให้ผู้ไม่ประสงค์ดีเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ครอบคลุมถึงการประเมินความเสี่ยงของความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

๑.๓ วัตถุประสงค์

- ก) เพื่อแสดงให้เห็นถึงกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ
- ข) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ
- ค) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ในส่วนของแผนปฏิบัติการหลักของการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ได้แก่ แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการก่อการร้าย แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหามาตรากรรมข้ามชาติ

๑.๔ ขอบเขตของการจัดทำเอกสาร

กรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ฉบับนี้ มีขอบเขตครอบคลุมการดำเนินงานด้านการป้องกันการตรวจจับ และการตอบสนอง ต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ ประกอบด้วย

- ก) โครงสร้างการบริหารจัดการ กรอบการดำเนินงานของประเทศ กฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ
- ข) กรอบการดำเนินการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์
- ค) ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑.๕ คำนิยาม

เหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ หมายถึง เหตุการณ์ใด ๆ ที่ ก่อหรือจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี สถานที่ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การโจรกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย การเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การเคลื่อนย้ายโดยผิดกฎหมาย หรือการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สินของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี สถานที่ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ความปลอดภัย

หมายถึง การดำเนินการที่เหมาะสมและได้มาตรฐานเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและหลีกเลี่ยงผลกระทบร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อปกป้องผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน และสิ่งแวดล้อมจากการได้รับรังสีมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

การพิทักษ์ความปลอดภัย

หมายถึง การป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ด้วยการควบคุมการใช้งานวัสดุนิวเคลียร์ และอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ โดยการทำข้อตกลงระหว่าง IAEA และประเทศสมาชิกเพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าประเทศที่มีการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ จะไม่นำวัสดุนิวเคลียร์ที่มีอยู่ไปพัฒนาต่อเป็นอาวุธนิวเคลียร์ หรืออาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ภัยคุกคาม

หมายถึง การดำเนินการที่สุ่มเสี่ยงโดยบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีแรงจูงใจ เจตนา และความสามารถในการนำวัสดุนิวเคลียร์ไปใช้โดยมิชอบหรือการก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย

การก่อการร้าย

หมายถึง การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

การก่อวินาศกรรม

หมายถึง การกระทำใด ๆ ต่อวัสดุนิวเคลียร์ หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยเจตนาให้เกิดอันตรายจากรังสีหรือการแพร่กระจายของวัสดุกัมมันตรังสี ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อชีวิต ร่างกาย และอนามัยของบุคคลใด ๆ ต่อสิ่งแวดล้อม

วัสดุที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล	หมายถึง วัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีของสถานประกอบการหรือวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ภายใต้การกำกับดูแลตามกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย
วัสดุที่อยู่นอกเหนือการกำกับดูแล	หมายถึง วัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล หรือวัสดุที่ไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เนื่องจากการกำกับดูแลที่ล้มเหลว หรือวัสดุที่ไม่เคยได้รับการกำกับดูแลมาก่อน
วัสดุ	หมายถึง วัสดุนิวเคลียร์ และ/หรือวัสดุกัมมันตรังสี

บทที่ ๒ โครงสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ

๒.๑ โครงสร้างการบริหารจัดการ

ตามบริบทของประเทศไทยมีการแบ่งระดับการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย ระดับยุทธศาสตร์ ระดับกลยุทธ์ และระดับปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำในเอกสารแนวปฏิบัติของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศด้านความยั่งยืนของกรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (IAEA Nuclear Security Series No. 20) และด้านการพัฒนาโครงสร้างระดับประเทศเพื่อการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยระบุให้การดำเนินการของประเทศมีโครงสร้างที่เหมาะสมในการสั่งการ การควบคุม และการประสานงานระหว่างหน่วยงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระดับนโยบาย มีหน้าที่กำหนดนโยบายและตัดสินใจในภาพรวมของการปฏิบัติงานต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมถึงสั่งการหน่วยงานภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง

ระดับยุทธศาสตร์ มีหน้าที่ให้คำแนะนำต่อระดับนโยบาย มอบแนวทางการปฏิบัติงานให้กับระดับกลยุทธ์ ประสานความร่วมมือทั้งภายในและกับต่างประเทศ และบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ประกอบด้วย กระทรวง ทบวง กรม ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

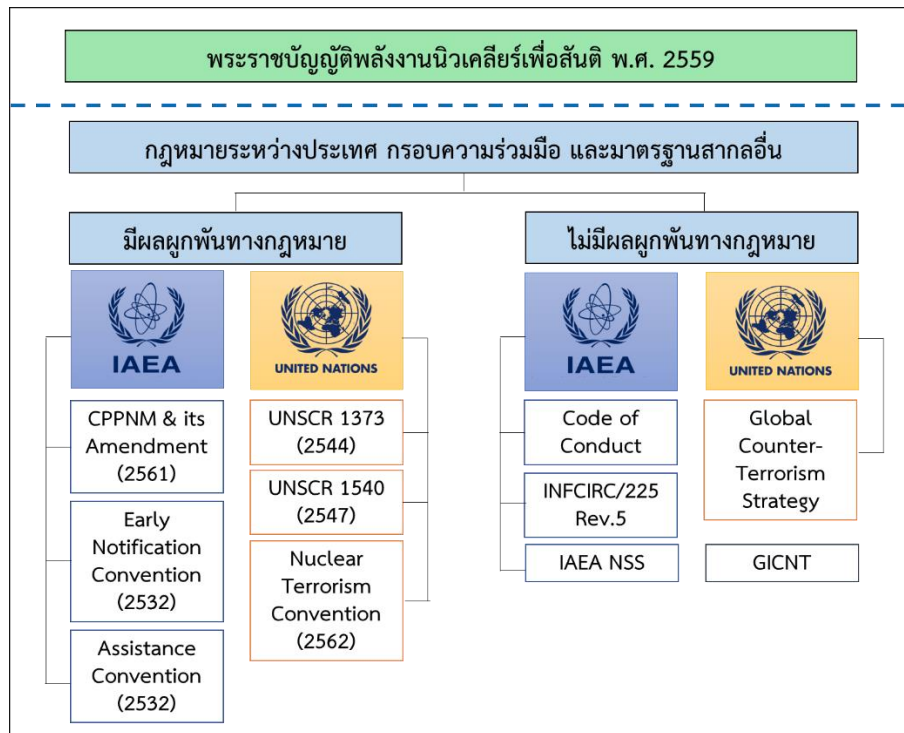
ระดับกลยุทธ์ มีหน้าที่ประเมินเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และผลกระทบต่อเนื่องที่อาจเกิดขึ้น สนับสนุนการติดตามสถานการณ์ ตัดสินใจในการปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุ กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านเทคนิคให้แก่ระดับปฏิบัติ ประกอบด้วย หน่วยงานเฉพาะทางด้านต่าง ๆ โดยการจัดตั้งเป็นศูนย์อำนวยการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านเทคนิคเพื่อการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

ระดับปฏิบัติ มีหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุตามแนวทางที่ระดับกลยุทธ์มอบหมาย โดยคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นหลัก รายงานผลการปฏิบัติงานให้ระดับกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงประสานงานระหว่างหน่วยงานปฏิบัติ ประกอบด้วยหน่วยงานเฉพาะทางต่าง ๆ ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ กฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือ และมาตรฐานสากลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยได้แสดงเจตนารมณ์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และการต่อต้านการก่อการร้ายที่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ โดยโครงสร้างหน่วยงานของประเทศเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ เช่น พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมประเทศไทยได้ผลักดันพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลอดจนกฎหมายฉบับอื่นที่รองรับพันธกรณีภายใต้ตราสารระหว่างประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และกฎหมาย

ระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และกรอบความร่วมมือ และเอกสารด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์อื่น ๆ ดังภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ กฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือ และมาตรฐานสากลอื่นที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๒.๑ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๒.๑.๑ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บังคับการดำเนินการเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์และรังสีในทางสันติ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัยอย่างเพียงพอ ที่จะป้องกันอันตรายจากผลกระทบทางนิวเคลียร์และรังสีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม และมีบทบัญญัติรองรับการอนุวัติการตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือ และมาตรฐานสากลอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับบทกำหนดโทษ

คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ และเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย มาตรการในการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี วางระเบียบควบคุมและดำเนินกิจการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไข ในการอนุญาต การแจ้ง และการยกเว้นซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุแกมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี กากกัมมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว รวมถึงการขนส่งที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมทางนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย

ทางนิวเคลียร์ ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจ รวมทั้งตรวจค้น กัก ยึด หรืออายัดวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุแก๊สมันตรังสี และกระทำการหรืองดเว้นกระทำการเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยมีสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นหน่วยงานประสานงานและให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทางด้านนิวเคลียร์และรังสี และงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติมอบหมาย

๒.๒.๑.๒ กฎหมายฉบับอื่นที่รองรับพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือ และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

ภาระหน้าที่สำคัญในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยกำหนดโครงสร้างหน่วยงานรับผิดชอบ และอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ดังนั้น นอกจากพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว ยังมีกฎหมายฉบับอื่นที่รองรับพันธกรณีภายใต้ตราสารระหว่างประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒.๒ ตราสารระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางกฎหมายกับประเทศไทย และข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒.๑ อนุสัญญาว่าด้วยการแจ้งอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์โดยเร็ว (CONVENTION ON EARLY NOTIFICATION OF A NUCLEAR ACCIDENT) และอนุสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือในกรณีอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์หรือเหตุฉุกเฉินทางรังสี (CONVENTION ON ASSISTANCE IN THE CASE OF A NUCLEAR ACCIDENT OR RADIOLOGICAL EMERGENCY)

ประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือในกรณีอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์หรือเหตุฉุกเฉินทางรังสี พร้อมกับอนุสัญญาว่าด้วยการแจ้งเหตุทางนิวเคลียร์โดยเร็ว โดยอนุสัญญาว่าด้วยการแจ้งอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์โดยเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุนิวเคลียร์และรังสีให้เร็วที่สุดเพื่อลดผลกระทบทางรังสีข้ามพรมแดน ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์ซึ่งอาจมีผลกระทบทางรังสีข้ามพรมแดน รัฐภาคีจะแจ้งให้รัฐภาคีอื่นที่อาจได้รับผลกระทบทราบโดยตรง หรือผ่านทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ปัจจุบันทบวงการพลังงานระหว่างประเทศจัดทำเครือข่ายออนไลน์บนเว็บไซต์ Unified System for Information Exchange in Incidents and Emergencies (USIE) แบบจำกัดสิทธิ์ผู้ใช้งานเพื่อให้ประเทศภาคีต่าง ๆ ใช้ในการแจ้งกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์และรังสี

อนุสัญญาว่าด้วยการแจ้งเหตุทางนิวเคลียร์โดยเร็ว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐภาคีใดที่ต้องการความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์หรือรังสี สามารถร้องขอความช่วยเหลือจากรัฐภาคีอื่นได้โดยตรง หรือผ่านทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือนอกอาณาเขต ภายใต้

หรือนอกเหนืออำนาจและการควบคุม ปัจจุบันทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศจัดทำเครือข่ายออนไลน์บนเว็บไซต์ Response and Assistance Network (RANET) เช่นเดียวกับ USIE แบบจำกัดสิทธิ์ผู้ใช้งานสำหรับใช้ในการแสดงความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือ และร้องขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์หรือรังสี

๒.๒.๒.๒ ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๓๗๓ (UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTION: UNSCR 1373)

UNSCR 1373 เป็นข้อมติที่เกิดขึ้นจากการหารือกรณีเหตุการณ์ก่อการร้ายปล้นยึดเครื่องบินพาณิชย์โดยสารเพื่อพุ่งชนอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ โดยวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติเป็นเอกฉันท์รับรอง UNSCR 1373 โดยสาระสำคัญคือการกำหนดให้รัฐดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายซึ่งประกอบด้วยมาตรการด้านการเงิน การเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและพิธีสารที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อมติดังกล่าว โดยการดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมายและกฎระเบียบภายในที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้น

๒.๒.๒.๓ ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTION: UNSCR) UNSCR 1540

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติเป็นเอกฉันท์รับรอง UNSCR 1540 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวางมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่เข้มงวดและชัดเจน โดยเฉพาะการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (weapons of mass destruction: WMD) ได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ และระบบการส่งอาวุธ (their means of delivery) ไปยังผู้เล่นที่มิใช่รัฐ (non-State actors) โดยห้ามมิให้รัฐให้การช่วยเหลือในการพัฒนา จัดทำ ผลิต ครอบครอง ขนส่ง ส่งมอบ หรือใช้อาวุธหรือระบบการส่งอาวุธเหล่านี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อมติดังกล่าว โดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการกำกับดูแลภายใต้พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒.๔ อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์และที่แก้ไขเพิ่มเติม (CONVENTION ON THE PHYSICAL PROTECTION OF NUCLEAR MATERIAL AND ITS AMENDMENT: CPPNM AND ITS AMENDMENT)

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีมาตรการคุ้มครองทางกายภาพที่แข็งแกร่งทั่วโลกของวัสดุนิวเคลียร์และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้ในทางสันติ รวมทั้งเพื่อสนับสนุนแนวทางต่อต้านการก่อการร้ายทั่วโลก รัฐภาคีอนุสัญญามีหน้าที่จัดตั้งระบบการคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ของประเทศ

ในขณะที่ใช้งาน เก็บรักษา หรือขนส่งวัสดุนิวเคลียร์ รวมทั้งเพิ่มสำคัญในการสร้างความร่วมมือภายในประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองทางกายภาพวัสดุนิวเคลียร์ ทั้งนี้ บังคับใช้กับวัสดุนิวเคลียร์ที่ใช้ในทางสันติในขณะที่ใช้งาน เก็บรักษา และระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศ แต่ไม่ใช่บังคับกับวัสดุนิวเคลียร์ที่ใช้หรือเก็บรักษาเพื่อวัตถุประสงค์ทางการทหาร

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มอบหมายให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นหน่วยประสานงานหลักระดับชาติของการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฉบับนี้ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒.๒.๕ อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ (INTERNATIONAL CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF ACTS OF NUCLEAR TERRORISM: ICSANT)

อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรการและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศเพื่อกำกับดูแล ป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายทางนิวเคลียร์ ซึ่งครอบคลุมถึงการกระทำผิดต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม โดยใช้วัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสี และการก่อวินาศกรรมสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มอบหมายให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นหน่วยประสานงานหลักระดับชาติของการดำเนินการตามพันธกรณีอนุสัญญาฉบับนี้

๒.๒.๓ กรอบความร่วมมือและเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ

๒.๒.๓.๑ แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสี (IAEA CODE OF CONDUCT ON THE SAFETY AND SECURITY OF RADIOACTIVE SOURCES: IAEA/CODEOC/2004)

ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศได้เผยแพร่เอกสารแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และฉบับปรับปรุงในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อเป็นกรอบให้ประเทศสมาชิกนำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากวัสดุกัมมันตรังสีเป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัย โดยสาระสำคัญกล่าวว่า รัฐที่มีการใช้วัสดุกัมมันตรังสี ควรมีกฎหมายและมาตรการในการกำกับดูแล มีหน่วยงานกำกับดูแลที่มีความเป็นอิสระ มีอำนาจหน้าที่ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพ แหล่งสนับสนุนงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมเครื่องมือ รัฐควรมีระบบลงทะเบียนการใช้วัสดุกัมมันตรังสีของประเทศ มีการระบุง่ายๆภายในประเทศ และประเมินจุดอ่อนของวัสดุกัมมันตรังสี มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสี รวมถึงการปกป้องความลับข้อมูลที่มีความอ่อนไหว ส่งเสริมความตระหนักด้านความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยในการใช้วัสดุกัมมันตรังสีที่นอกเหนือการกำกับดูแล และผลักดันให้มีระบบตรวจจับวัสดุกัมมันตรังสี

๒.๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายระดับโลกของสหประชาชาติ (UN GLOBAL COUNTER - TERRORISM STRATEGY)

ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายระดับโลกของสหประชาชาติเป็นความริเริ่มของเลขาธิการสหประชาชาติ โดยมีสาระสำคัญคือการยับยั้งไม่ให้กลุ่มต่าง ๆ เปลี่ยนไปใช้วิธีการก่อการร้ายหรือสนับสนุนการก่อการร้ายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม การไม่ยอมให้ผู้ก่อการร้ายมีช่องทางดำเนินการก่อการร้าย การป้องปรามไม่ให้รัฐสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย การพัฒนาสมรรถนะของรัฐในการป้องกันการก่อการร้าย และการปกป้องสิทธิมนุษยชนในบริบทของการก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้าย ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๐ ได้รับรองยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดยฉันทามติในข้อมติที่ ๖๐/๒๘๘ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๒ ได้จัดการประชุมทบทวนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ โดยมีกำหนดทุก ๒ ปี เพื่อทบทวนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ และให้ประเทศสมาชิกได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดี (good practices) ตลอดจนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการที่ผ่านมา

๒.๓.๓.๓ กรอบความริเริ่มเพื่อความมั่นคงจากการแพร่ขยายอาวุธ (PROLIFERATION SECURITY INITIATIVE: PSI)

กรอบความร่วมมือ PSI เป็นกรอบความร่วมมือทางการเมืองตามความสมัครใจของประเทศต่าง ๆ ซึ่งริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมสินค้าในช่องทางคมนาคมระหว่างประเทศและป้องกันไม่ให้อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapon of mass destruction: WMD) ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตกไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้ายหรือประเทศที่ต้องสงสัยว่าจะพัฒนา/แพร่ขยาย WMD

หลักการของ PSI ได้รับการผลักดันผ่านข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council: UNSC) ที่ ๑๕๔๐ (ค.ศ. ๒๐๐๔) ที่กำหนดให้รัฐต้องงดเว้นการสนับสนุนกลุ่มบุคคลที่มีใช้รัฐในความพยายามในการพัฒนา ผลิต จัดหาให้ได้มา ครอบครอง ขนส่ง ถ่ายไอออน หรือใช้อาวุธทำลายล้างสูงและเครื่องส่ง ปัจจุบัน PSI มีสมาชิก ๑๐๗ ประเทศ รวมถึงประเทศสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC)

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นรัฐภาคี PSI ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ และต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และกระทรวงกลาโหม (กท.) เป็นผู้ประสานงานให้มีการดำเนินการตามความริเริ่มดังกล่าวในภาคปฏิบัติ

๒.๓.๒.๔ เอกสารด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA NUCLEAR SECURITY SERIES: IAEA NSS)

ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่คำแนะนำและข้อมูลในการดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของประเทศ

สมาชิก โดยได้แบ่งประเภทของเอกสารออกเป็น ๔ ระดับ ประกอบด้วย เอกสารพื้นฐาน (Fundamentals) เอกสารคำแนะนำ (Recommendations) แนวปฏิบัติ (Implementing Guides) และแนวปฏิบัติด้านเทคนิค (Technical Guidance) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้นำคำแนะนำจากเอกสาร IAEA NSS มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล

๒.๓ บทบาทของหน่วยงานความมั่นคง

หน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๒.๓.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๓.๑.๑ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีหน้าที่ดังนี้

เสนอแนะและจัดทำนโยบาย อำนวยการ ประสานการปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนานโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งในด้านความมั่นคง ภายในประเทศ ความมั่นคงในภูมิภาค และความมั่นคงระหว่างประเทศ ครอบคลุมถึงภัยคุกคามความมั่นคง ภายใน ภัยคุกคามข้ามชาติ ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ รวมทั้งการป้องกันประเทศและการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ตลอดจนการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติและเสนอความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี

๒.๓.๑.๒ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ดังนี้

ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร และเสริมการปฏิบัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒.๓.๑.๓ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีหน้าที่ดังนี้

ปฏิบัติงานข่าวกรอง ต่อต้านข่าวกรองในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ เหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ การลักลอบขนถ่าย การโจรกรรม การเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุแก๊สมันตรังสี รวมถึงการก่อวินาศกรรม ต่อสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

๒.๓.๑.๔ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มีหน้าที่ดังนี้

วางแผน อำนวยการ ประสานงาน สั่งการ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้ม ของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๓.๒ กระทรวงกลาโหม

๒.๓.๒.๑ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล มีหน้าที่ดังนี้

วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายสากล รวมทั้งควบคุมทางยุทธการต่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอผ่านกองบัญชาการกองทัพไทย

๒.๓.๒.๒ สำนักนโยบายและแผนกลาโหม มีหน้าที่ดังนี้

ประสานงานกับศูนย์บรรเทาสาธารณภัยในสังกัดกระทรวงกลาโหมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากนิวเคลียร์และรังสี รวมทั้งให้การสนับสนุนข้อมูลทรัพยากรด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องมือสื่อสาร เพื่อการป้องกันภัย การบรรเทาภัย การระงับภัย และการฟื้นฟูภายหลังจากการเกิดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ตามแผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหมเมื่อได้รับการร้องขอ

๒.๓.๒.๓ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก มีหน้าที่ดังนี้

จัดกำลังพล อุปกรณ์ และเครื่องมือให้ความช่วยเหลือในปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อป้องกัน บรรเทา และระงับภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ตามที่หน่วยราชการอื่นร้องขอผ่านกองทัพบก

๒.๓.๒.๔ กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ มีหน้าที่ดังนี้

ให้การสนับสนุนกำลังพล อุปกรณ์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาสาธารณภัยทางนิวเคลียร์และรังสีในเบื้องต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนตามที่กองทัพเรือสั่งการ

๒.๓.๒.๕ ศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการบินและอวกาศกองทัพอากาศ มีหน้าที่ดังนี้

จัดกำลังพล อุปกรณ์และเครื่องมือ ปฏิบัติการด้านการพิสูจน์ทราบทางนิวเคลียร์และรังสี รวมทั้งการบรรเทาสาธารณภัยทางนิวเคลียร์และรังสี เข้าร่วมการปฏิบัติการตามที่ได้รับการร้องขอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านกองทัพอากาศ

๒.๓.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๓.๓.๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ดังนี้

ประเมินสถานการณ์ วางแผนปฏิบัติการ เตรียมการจัดกำลัง อำนาจการ และให้การสนับสนุน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการพร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยฝ่ายพลเรือนให้ประชาชนทราบ ทั้งนี้ กำหนดให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่เฝ้าระวัง ป้องกัน และตรวจจับการลักลอบนำเข้า ส่งออก ผ่านแดน วัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีในพื้นที่รับผิดชอบ และให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ดำเนินการเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐาน การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุที่เกี่ยวข้องทางนิวเคลียร์และรังสี เพื่อสนับสนุนงานสืบสวนของหน่วยงานอื่น ๆ

๒.๓.๔ กระทรวงมหาดไทย

ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์ และรังสีเป็นแผนสนับสนุนและอยู่ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๒.๓.๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ มีหน้าที่ดังนี้

ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการป้องกัน รับมือ และตอบสนอง ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมทั้งเฝ้าระวังความเสี่ยง ในการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์

๒.๓.๕ กระทรวงการคลัง

๒.๓.๕.๑ กรมศุลกากร มีหน้าที่ดังนี้

เฝ้าระวัง ป้องกัน และตรวจจับการลักลอบนำเข้า ส่งออก ผ่านแดน วัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมศุลกากร และกระทรวงพลังงานแห่งสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้สำนักงานศุลกากร ทำเรือแหลมฉบัง มีหน้าที่ตรวจสอบสารกัมมันตรังสีสินค้านำเข้า ส่งออก ผ่านแดน และถ่ายลำ (Megaports Initiative: MI) ณ ท่าเรือแหลมฉบัง

๒.๓.๖ กระทรวงยุติธรรม

๒.๓.๖.๑ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีหน้าที่ดังนี้

ช่วยเหลือและสนับสนุนการสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ

๒.๓.๖.๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีหน้าที่ดังนี้

ป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนคดีความผิดทางอาญาที่ต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวน โดยใช้วิธีการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

๒.๓.๗ กระทรวงคมนาคม

๒.๓.๗.๑ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ดังนี้

กำกับดูแลตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของผู้ประกอบการเดินอากาศ และการใช้อากาศยานส่วนบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมาย อนุสัญญา ความตกลง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบินพลเรือน ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๓.๗.๒ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ท่าอากาศยานอุตะเถา การทำเรือแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีหน้าที่ดังนี้

เฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการลักลอบขนส่งวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกำมันตรังสี ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังและรายงานกรณีพบการลักลอบขนส่งวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกำมันตรังสี

๒.๓.๘ กระทรวงการต่างประเทศ

๒.๓.๘.๑ กรมองค์การระหว่างประเทศ มีหน้าที่ดังนี้

สนับสนุนการประสานงานและการร้องขอความช่วยเหลือระหว่างประเทศภายใต้ตราสารระหว่างประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๓.๙ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๓.๙.๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีหน้าที่ดังนี้

กำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ สนับสนุนทางเทคนิคที่ครอบคลุมการป้องกันการตรวจจับ และการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์ทางนิวเคลียร์ เพื่อสนับสนุนงานนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยี และมาตรฐานด้านการกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ตลอดจนดำเนินการตามหลักการป้องกันอันตรายจากรังสีและการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๒.๓.๙.๒ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ดังนี้

สนับสนุนการระงับเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ดำเนินการจัดการกากกำมันตรังสีและชำระล้างเปรอะเปื้อน รวมทั้งกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอ

๒.๓.๙.๓ ภาควิชาวิศวกรรมนิวเคลียร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหน้าที่ดังนี้

พัฒนาศักยภาพบุคลากรในส่วนของการสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอ

บทที่ ๓ กรอบการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

การกำหนดกรอบการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ เป็นไปตามมาตรฐานของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการป้องกัน การตรวจจับ และการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ต่อวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี ทั้งที่อยู่ภายใต้และอยู่นอกเหนือการกำกับดูแล

๓.๑ การป้องกันในสถานการณ์ปกติ

๓.๑.๑ การกำกับดูแลวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี

ประเทศไทยโดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีมาตรการป้องกัน โดยมีการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยวัสดุ นิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องมีมาตรการ ด้านการตรวจจับ และเตรียมการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี พร้อมจัดทำ รายงานแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติพิจารณา ในขั้นตอนการรับใบอนุญาต รวมถึงการตรวจสอบวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี และสถานประกอบการ ทางนิวเคลียร์ตามมาตรการการกำกับดูแล

ผู้ประสงค์จะครอบครอง หรือใช้ นำเข้า ส่งออก นำผ่าน ซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ หรือผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ นำเข้า ส่งออก นำผ่าน วัสดุกัมมันตรังสี จะต้องขออนุญาตหรือแจ้งต่อสำนักงานปรมาณู เพื่อสันติ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้ง ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยมาตรการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ได้แก่ การตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุที่ครอบครอง การตรวจสอบและวิเคราะห์ความมั่นคงปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานประกอบการ ที่มีวัสดุกัมมันตรังสี การเคลื่อนย้าย ขนส่ง และติดตามสถานะของวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี กากกัมมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว โดยยึดตามหลักการแบบขั้นลำดับ (graded approach) ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ

๓.๑.๒ การตรวจสอบระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีหน้าที่ตรวจสอบ สถานประกอบการให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจว่าระบบความมั่นคงปลอดภัยเพียงพอตามที่กำหนดไว้ ระบบความมั่นคงปลอดภัยประกอบด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับการบุกรุก การสำรวจ ตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ รายงานการตรวจประเมินจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการ การจัดทำ ระบบบัญชีควบคุมวัสดุ พร้อมทั้งตรวจนับจำนวนเป็นประจำ การควบคุมการเข้าถึงที่ตั้งของวัสดุ

การตรวจสอบเพื่อประเมินความน่าเชื่อถือของบุคคลก่อนอนุญาตหรือให้สิทธิเข้าถึงวัสดุหรือข้อมูลสำคัญ และการกำหนดชั้นความลับของข้อมูล

๓.๑.๓ การประเมินภัยคุกคามทางนิวเคลียร์

เพื่อให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดให้มีการประเมินภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ของประเทศ ตามกรอบเวลาที่กำหนด หรือเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และบริบทความมั่นคงของประเทศ โดยกำหนดให้มีการประเมินข้อมูลด้านการข่าวและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานความมั่นคง เพื่อจัดทำข้อมูลภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ของประเทศ ที่ประกอบด้วย การระบุลักษณะของภัยคุกคามที่ครอบคลุมถึงการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย การเข้าถึงโดยมิชอบ การเคลื่อนย้ายโดยมิชอบ หรือการกระทำอื่นใด อันมีเจตนากระทำผิดกฎหมายต่อวัสดุนิวเคลียร์หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และเป็นภัยคุกคามจากภายนอกและจากภายในสถานประกอบการ และการระบุเป้าหมายการบุกรุกหรือก่อวินาศกรรม

การประเมินภัยคุกคามจำเป็นต้องระบุกลุ่มผู้ไม่ประสงค์ดี แรงจูงใจ เจตนา และสมรรถนะ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำระบบคุ้มครองทางกายภาพวัสดุนิวเคลียร์และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลภัยคุกคามร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง เพื่อประเมินภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ของประเทศ รวมทั้งมีการจัดทำภัยคุกคามที่ออกแบบรับมือไว้ (Design Basis Threat: DBT) โดยขั้นตอนการจัดทำข้อมูลภัยคุกคามต้องมีกระบวนการพิจารณาจากผู้บริหารเพื่อกำหนดข้อมูลภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ที่เหมาะสม

๓.๒ การตรวจจับ

กำหนดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการตรวจจับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ในภาพรวมของประเทศ เป็นการบูรณาการการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานความมั่นคงต่าง ๆ โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือตรวจจับให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนหน้า จัดทำขั้นตอนปฏิบัติงานเมื่อตรวจพบวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี ตลอดจนแนวทางการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน และดำเนินกิจกรรมควบคุมสินค้าที่ใช้ได้สองทางตามพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนดำเนินการตามประกาศกรมศุลกากร ที่ ๔๒/๒๕๖๓ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบสารกัมมันตรังสีสินค้านำเข้า ส่งออกผ่านแดน และถ่ายลำ (Megaports Initiative: MI) ณ ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อการตรวจจับวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่นอกเหนือการกำกับดูแล โดยการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดทางรังสีหรือมีเครื่องวัดทางรังสีเพื่อตรวจจับวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสี

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเลทางอากาศ และทางบก) ซึ่งเป็นกรอบในการบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมการตรวจจับเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธ ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

โดยใช้หลักการของกรอบความร่วมมือ Proliferation Security Initiative (PSI) ซึ่งริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๔๖ (ค.ศ. ๒๐๐๓) มาดำเนินการควบคุมสินค้าในช่องทางคมนาคมระหว่างประเทศและป้องกันไม่ให้อาวุธ ที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตกไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้ายหรือประเทศที่ต้องสงสัยว่าจะพัฒนา/แพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ตลอดจนเป็นการดำเนินการรองรับข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council: UNSC) ที่ ๑๕๔๐ (ค.ศ. ๒๐๐๔)

๓.๒.๑ การตรวจจับการลักลอบขนส่งวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่ผิดกฎหมาย (ILLICIT TRAFFICKING)

กำหนดให้หน่วยงานความมั่นคงดำเนินงานแบบบูรณาการตามมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเล ทางอากาศ และทางบก) เพื่อตรวจจับการลักลอบขนส่งวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี

๓.๒.๒ การตรวจจับสำหรับงานสาธารณะขนาดใหญ่ (MAJOR PUBLIC EVENTS: MPE)

หน่วยงานความมั่นคงควรพิจารณาดำเนินงานแบบบูรณาการ เพื่อตรวจจับและตอบสนองทางนิวเคลียร์และรังสีในงานสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีการรวมตัวของประชาชนจำนวนมาก ตามภัยคุกคามและความเสี่ยงของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๓.๓ การตอบสนองในสถานการณ์ไม่ปกติ

กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติที่เกี่ยวข้องกับวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมให้การสนับสนุนในการป้องกัน ยับยั้ง หรือแก้ไขปัญหาจากเหตุการณ์ดังกล่าว

๓.๓.๑ การตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (NATIONAL NUCLEAR SECURITY RESPONSE)

ประเทศไทยต้องมีการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เพื่อให้สามารถบริหารจัดการต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน กลไกในการปฏิบัติการ รวมทั้งบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศอย่างชัดเจน โดยเมื่อได้รับการแจ้งหรือประสานกรณีเกิดเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์โดยมีการดำเนินงานดังนี้

ก) กำหนดให้มีการจัดตั้งระบบการบัญชาการและระบบการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมอยู่ในระบบนั้นอย่างครบถ้วน ส่วนระบบการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้มีการจัดทีมการตอบสนองและแผนการตอบสนอง

โดยให้มีหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุร่วมอยู่ในระบบนั้น กำหนดให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมจัดทำแผนดังกล่าว

ข) กำหนดให้หน่วยงานกำกับดูแลจัดทำแผนการตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และเผยแพร่ให้หน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแผนดังกล่าว และมีการซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างบูรณาการ โดยจัดให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานของแต่ละหน่วยงาน และปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ค) กำหนดให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีหน้าที่สนับสนุนการระงับเหตุ โดยมุ่งเน้นด้านความปลอดภัยทางรังสีเป็นหลัก พร้อมทั้งประสานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ หากกรณีดังกล่าวมีการขยายขอบเขตของสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ทั้งนี้ กรณีได้รับการยืนยันว่าเป็นเหตุการณ์มีความเชื่อมโยงกับการก่อการร้าย หรือพิจารณาแล้วว่าจำเป็นต้องยกระดับเป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ ให้เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติตามแนวทางที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด เพื่อพิจารณาป้องกัน ยับยั้ง หรือแก้ไขปัญหาเหตุการณ์ดังกล่าว

๓.๓.๒ การฝึกซ้อมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (NATIONAL RESPONSE EXERCISE SUPPORT)

กำหนดให้ฝึกซ้อมการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีการบูรณาการฝึกซ้อมร่วมกัน อาทิเช่น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีการฝึกในประเด็นเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ให้ครอบคลุมในทุกสถานการณ์จำลองตามความเสี่ยงที่มีการประเมิน เพื่อทดสอบการประสานงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และงานสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๓ การบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุรังสี (RADIOLOGICAL CRIME SCENE MANAGEMENT)

กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้บัญชาการสถานการณ์ตามบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ โดยครอบคลุมในส่วนของการประเมินความปลอดภัยบริเวณสถานที่เกิดเหตุ การระบุชนิดของวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสี การหาร่องรอยหรือเส้นทางของการแพร่กระจาย การดำเนินการเพื่อลดความอันตราย การควบคุมพื้นที่อันตราย การเก็บวัตถุพยานตามห่วงโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยาน การส่งวัตถุพยานเพื่อตรวจพิสูจน์ รวมทั้งการออกและส่งมอบสถานที่เกิดเหตุ

๓.๓.๔ การดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ (NUCLEAR FORENSICS)

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาศักยภาพและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเครือข่ายความมั่นคงและพัฒนาศักยภาพการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์ทางนิวเคลียร์ ทั้งนี้ ในส่วนของกระบวนการดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์จะประกอบไปด้วย การบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ การตรวจสอบและระบุชนิดของรังสี การเก็บรวบรวมวัตถุพยาน การวิเคราะห์วัตถุพยานและแปลผล ตลอดจนการดำเนินคดีตามกฎหมาย

บทที่ ๔ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ตามบริบทของประเทศไทยและตามมาตรฐานสากล มีการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

การประสานความร่วมมือด้านเทคนิคและวิชาการ

เป็นการประสานงานเพื่อร้องขอความช่วยเหลือด้านเทคนิคระหว่างประเทศ ในการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวัดทางนิวเคลียร์และรังสี อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการตรวจจับ การตอบสนองต่อเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมถึงความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนหน้า ตลอดจนความร่วมมือในการเพิ่มศักยภาพการเตรียมความพร้อมระดับประเทศ ระดับภูมิภาค หรือระดับนานาชาติ

การประสานความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล

เป็นการประสานงานด้านข้อมูลระหว่างประเทศ กับองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ เพื่อแจ้งข้อมูลภัยคุกคามหรือเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อระหว่างประเทศ รวมถึงการแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ผ่านระบบฐานข้อมูลนานาชาติเกี่ยวกับเหตุการณ์และการลักลอบขนส่งวัสดุ นิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี (Incident and Trafficking Database: ITDB) และระบบเชื่อมโยงเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลอุบัติการณ์และเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี (Unified System for Information Exchange in Incidents and Emergencies: USIE) ซึ่งครอบคลุมถึงเหตุความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีช่องทางการประสานงานด้านข้อมูลกับเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแลการใช้พลังงานปรมาณูในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Network of Regulatory Bodies on Atomic Energy: ASEANTOM) สำหรับกรณีที่เกิดผลกระทบอยู่ในเขตภูมิภาคอาเซียน

การประสานความร่วมมือด้านกฎหมาย ระเบียบ พันธกรณี

เป็นการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการรับ การแจ้งข้อมูล และการช่วยเหลือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น สถานะทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการของประเทศ เพื่อให้รัฐภาคี มีความเข้าใจในระบบและมาตรการซึ่งกันและกัน สามารถประสานและดำเนินงานด้านกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ประเทศไทย ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคี และระดับพหุภาคี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ ได้แก่ บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ความตกลง (Agreement) ข้อตกลงความร่วมมือ (Arrangement and Practical Arrangement) และโครงการวิจัยร่วม (Coordinated Research Project) เป็นต้น

บรรณานุกรม

๑. คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. (๒๕๕๘). **แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐**. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
๒. คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ. (๒๕๖๐). **นโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านพลังงานนิวเคลียร์ของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ.
๓. พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘. (๒๕๔๘, ๑๖ กรกฎาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม ๑๒๒. ตอนที่ ๕๘ ก. หน้า ๑-๙.
๔. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙. (๒๕๕๙, ๕ สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม ๑๓๓. ตอนที่ ๖๗ ก. หน้า ๑-๔๑.
๕. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐. (๒๕๕๐, ๗ กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม ๑๒๗. ตอนที่ ๕๒ ก. หน้า ๑-๒๓.
๖. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ. (๒๕๕๖). **แผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัททอมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
๗. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. (๒๕๕๗). **ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
๘. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. (๒๕๖๒). **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
๙. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. (๒๕๖๖). **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
๑๐. International Atomic Energy Agency (IAEA). (2013). **Objective and Essential Elements of a State's Nuclear Security Regime**. Vienna: International Atomic Energy Agency (IAEA).
๑๑. International Atomic Energy Agency (IAEA). (2008). **Nuclear Security Culture**. Vienna: International Atomic Energy Agency (IAEA).
๑๒. International Atomic Energy Agency (IAEA). (2019). **Developing a National Framework for Managing the Response to Nuclear Security Events**. Vienna: International Atomic Energy Agency (IAEA).
๑๓. International Atomic Energy Agency (IAEA). (2019). **Planning and Organizing Nuclear Security Systems and Measures for Nuclear and Other Radioactive Material out of Regulatory Control**. Vienna: International Atomic Energy Agency (IAEA).
๑๔. International Atomic Energy Agency (IAEA). (2011). **Nuclear Security Recommendations on Nuclear and Other Radioactive Material out of Regulatory Control**. Vienna: International Atomic Energy Agency (IAEA).

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เพื่อพิจารณา (ร่าง) กรอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ
วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๙.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น ๒ อาคาร ๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

ผู้แทนหน่วยงานความมั่นคง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑	นางสาวมนทิพย์ วงศ์กุลฤดี	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ	สำนักงานสภาความมั่นคง แห่งชาติ
๒	นายสุรสีห์ บัวจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ	สำนักงานสภาความมั่นคง แห่งชาติ
๓	นางธัญนิชา มุขพันธ์	นักการข่าวชำนาญการพิเศษ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๔	นางสาวเพชรลดา ปรารมภ์	นักการข่าวปฏิบัติการ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๕	นางสาวอนัญญา เทียนหอม	ผู้อำนวยการส่วนนโยบาย ภัยจากมนุษย์ และความมั่นคง	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๖	นางสุทิวา ปิ่นเจริญ	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๗	พล.ต. ชรินทร์ สิงหนาทนิติรักษ์	รอง ผอ.ศปป.๓ กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร
๘	พ.อ. ทรรพพิสิษฐ์ โสทธิเสวี	รอง ผอ.สพอ.ศปป.๔ กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร
๙	พ.อ. มนตรี สุพิเพชร	ผช.ผอ.สนย.กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร
๑๐	พ.ต.อ. อัมรินทร์ ทัพพะวัฒนะ	ผอ.สปก.ศปป.๓ กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑๑	พ.ต.ท.หญิง ยุพิน ชันติยู	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร
๑๒	น.อ. เฝิมชัย กุลพิบูลย์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ อาเซียน	สำนักนโยบาย และแผนกลาโหม
๑๓	พ.อ. ชนะศึก อัมพรมณี	รองผู้อำนวยการกองนโยบาย และยุทธศาสตร์	สำนักนโยบาย และแผนกลาโหม
๑๔	น.อ. พีริศร เป็รื่องเวทย์	นายทหารการจัดและอัตรา กองแผนและการจัด	สำนักนโยบาย และแผนกลาโหม
๑๕	พ.อ.หญิง อุมารณณ์ เฟ่งผล	หัวหน้ากรมวิทยาศาสตร์ ทหารบก	กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก
๑๖	ร.อ. สิทธิชัย สุนทองบัว	รองผู้บังคับการกองร้อย วิทยาศาสตร์ที่ ๑	กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก
๑๗	น.ต. ธนสกล อรุณ	ประจำแผนกปฏิบัติการ นชค.๖	กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ
๑๘	น.ท.หญิง ศุภญา ไกรवास	ประจำแผนกปฏิบัติการ นชค.๖	กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ
๑๙	ว่าที่ ร.ต. อมเรศ เข็มอนุสุข	ประจำแผนกปฏิบัติการ นชค.๖	กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ
๒๐	ร.ท. ธรรมศกร กิจกล้า	หน.ชตพ.ผนชค.กยศ. ศวอ.ทอ.	ศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการบิน และอวกาศกองทัพอากาศ
๒๑	น.ท. สัญญา แสนทวี	หน.ผปวศ.กยศ.ศวอ.ทอ.	ศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการบิน และอวกาศกองทัพอากาศ
๒๒	พ.อ.ท. ศราวุธ มูลจันทร์	จนท.ตพ.ผนชค.กยศ. ศวอ.ทอ.	ศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการบิน และอวกาศกองทัพอากาศ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๒๓	นางสาววาฬไพลิน ช่อวิเชียร	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ	กรมองค์การระหว่าง ประเทศ
๒๔	นางสาวปรียาพรรณ เพชรปราณี	นายแพทย์ชำนาญการ	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
๒๕	ว่าที่ พ.ต.อ. รนกร ริ้วไสว	ผกก.ผอ.๓ บก.อก.บช.ตชด.	กองบัญชาการตำรวจ ตระเวนชายแดน
๒๖	พ.ต.ต. อัญญาวัฒน์ บุญจันทร์ศรี	นว. (สบ ๒) ผบช.ตชด. ปฏิบัติหน้าที่ สว.ผอ.๒ บก.อก.บช.ตชด.	กองบัญชาการตำรวจ ตระเวนชายแดน
๒๗	พ.ต.อ. ชัยธนนท์ จิรปิยเศรษฐ์	ผกก.สส.ปป.บก.ตม.๒	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๒๘	นางสาวสุภัทรา เทพรส	เจ้าหน้าที่ประสานงาน และอำนวยการปฏิบัติ	ศูนย์อำนวยการรักษา ผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล
๒๙	นางกนกพร ชาตรี	เจ้าหน้าที่ประสานงาน และอำนวยการปฏิบัติ	ศูนย์อำนวยการรักษา ผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล
๓๐	นายอิทธิฤทธิ์ สอนใจ	นักวิชาการศุลกากร ปฏิบัติการ	กรมศุลกากร
๓๑	นายณัฐพล บุญโชคช่วย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กองการทำ	ท่าเรือแหลมฉบัง
๓๒	นางศิริพร กลิ่นหอม	พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ชำนาญการพิเศษ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๓๓	นางสาวสุกุลยา คำเพ็ง	เจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติการ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๓๔	นายสุขอนันต์ พานิชกุล	วิศวกรเครื่องกลชำนาญการ	กรมการขนส่งทางบก
๓๕	นายศุภกิจ โชติธรรม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กองรักษาความปลอดภัย	ท่าเรือกรุงเทพ
๓๖	นางสาวธนาวดี เทพานนท์	นักวิชาการขนส่งชำนาญการ	กรมท่าอากาศยาน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๓๗	นายฐนันตร์ รัชตศรี	นักวิชาการขนส่งชำนาญการ	กรมท่าอากาศยาน
๓๘	นายธนานนท์ ชมถนอม	นักวิชาการขนส่ง	กรมท่าอากาศยาน
๓๙	นางสาวสุตลาภา ปรีมนวงศ์	ผอ.สพบ.ผมบ.	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๔๐	นายกฤษฎา ขำนวลทอง	จทช.นภท.๗ สมท.ผมบ.	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๔๑	นายพฤษภูมิ สิงห์สกุล	นักวิชาการขนส่ง	กรมเจ้าท่า
๔๒	นายนิวัฒน์ชัย วรเดชนไพศาล	หัวหน้าส่วนวางแผนระบบงานรักษาความปลอดภัยสิ่งของส่งทางไปรษณีย์	บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
๔๓	นายวรัญญู ทันจิตต์	นคป.๔ (นักบริหารความปลอดภัยในการทำงาน)	บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
๔๔	ร.ท. อีรพล หนองหว่า ร.น.	ผู้อำนวยการฝ่ายตอบสนองและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์	สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ
๔๕	พ.ต.ท. สุทธิศักดิ์ พิพิธภณท์	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการอาวุโส	สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ
๔๖	นางสาววารุณี เตยโพธิ์	หัวหน้าฝ่ายความปลอดภัยด้านนิวเคลียร์	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๔๗	นายทงศักดิ์ เพ็ญบุญมี	ช่างเทคนิคชำนาญงานอาวุโส	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๔๘	นายนิพัฒน์ เขาทอง	วิศวกรนิวเคลียร์	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๔๙	นางสาวโชติกา ดารารัตน์	นักวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑	นางเพ็ญนภา กัญชนะ	รองเลขาธิการ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๒	นางดารุณี พิขุนทด	ผู้อำนวยการกองพัฒนา ระบบและมาตรฐานกำกับ ดูแลความปลอดภัย	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๓	นางสาวอัมพิกา อภิชัยบุคคล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ และแผนงาน	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๔	นางสาวหริเนตร มุ่งพยาบาล	หัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทาง เทคนิคด้านความมั่นคง และพิทักษ์ความปลอดภัย	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๕	นางอารีรักษ์ เรือนเงิน	นักนิเวศลิยร์เคมี ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๖	นางลฎาภา ศรีจิตตะวา	นักนิเวศลิยร์เคมี ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๗	นายพงศ์พันธ์ นาคแก้ว	วิศวกรนิเวศลิยร์ ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๘	นายธีรพัทธ์ มานวงศ์	วิศวกรนิเวศลิยร์ ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๙	นายปพน เผือกคะเชนทร์	นักนิเวศลิยร์เคมีปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๑๐	นางสาวอิสริยา ชัยรัมย์	นักชีววิทยารังสีปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๑๑	นางสาวยุพเรศ มีความดี	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๑๒	นางสาวอัญชุลีพร สีแดง	นิติกร	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

รายนามคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

๑. นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย*	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายทรงพล สมศรี (๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเกษตรศาสตร์
๑๔. ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต (๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิติศาสตร์
๑๕. รองศาสตราจารย์สมยศ ศรีสถิต (๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาศาสตร์
๑๖. รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม (๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาศาสตร์
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์แพทย์ เฟ่งวานิชย์ (๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิศวกรรมศาสตร์
๑๘. เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	กรรมการ และเลขานุการ
๑๙. นางเพ็ญภา กัญชนะ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวอัมพิกา อภิชัยบุคคล	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ : * คำสั่งสำนักงานนายกรัฐมนตรี เรื่องมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่างๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรี (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๓๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์

เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

(พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖)

เรียบเรียงโดย

๑. นางสาวสุชิน อุดมสมพร

รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

(พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

๒. นางเพ็ญนภา กัญชนะ

รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๓. นายพิสิฐ สุนทรภักย์

ผู้อำนวยการกองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

๔. นางดารุณี พิขุนทด

ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและมาตรฐานกำกับ
ดูแลความปลอดภัย

๕. นายรุจพันธ์ เกตุกล้า

ผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี

๖. นายรุ่งธรรม ทาคำ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความปลอดภัยทางรังสี

๗. นายภานุพงศ์ พินกฤษ

วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ

๘. นางสาวหริเนตร มุ่งพยาบาล

นักนิวเคลียร์เคมีชำนาญการพิเศษ

๙. นายธีรพัทธ์ มานูวงศ์

วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ

๑๐. นายฐิติเดช ตูลารักษ์

วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ

๑๑. นางอารีรักษ์ เรือนเงิน

นักนิวเคลียร์เคมีชำนาญการพิเศษ

๑๒. นายกิตติ์กวิน อรามบุญญ

นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ

๑๓. นายไชยยศ สุนทรภา

วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ

๑๔. นายสรทศ ตันติธีรวิทย์

วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ

๑๕. นางเบญญา ราชภัณฑารักษ์

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

๑๖. นางสาวหฤทัย กสิวัฒนาวุฒิ	นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการ
๑๗. นางสาวกัลยา ช่างเครื่อง	นักนิวเคลียร์เคมีชำนาญการ
๑๘. นางสาวอิสริยา ชัยรัมย์	นักชีววิทยารังสีปฏิบัติการ
๑๙. นายชลกานต์ เอี่ยมสำอางค์	วิศวกรนิวเคลียร์ปฏิบัติการ